

VILJANDI LINN LINNAVALITSUS

Piret Hartman
Kultuuriministeerium
minister@kul.ee

26.01.2023 nr 13-6/23/456

Viljandi Linnavalitsuse seisukohad Viljandi
muinsuskaitseala kaitsekorra koostamise protsessi
kohta

Kultuuriministeeriumi haldusalas on Muinsuskaitseamet, mis koostab hetkel Viljandi linna muinsuskaitseala kaitsekorda.

Anname teada, et Viljandi Linnavalitsus ei ole rahul Viljandi muinsuskaitseala kaitsekorra koostamise protsessiga. Soovime olla protsessis partner, kuid tegelikult oleme olnud vaid kaasatav osapool. Arvestades, kui intensiivselt sekkub kaitsekord KOV isevalitsemise õigusesse, ei ole see meie arvates korrektne.

Meie vaatest ei ole kaitsekorra koostamise protsess käinud loogilist rada. Oleksime oodanud, et enne kaitsekorra koostamist saaks linnavalitsus, kelle tööd see dokument oluliselt mõjutab, anda omapoolse tagasiside seni kehtinud Viljandi vanalinna muinsuskaitseala põhimääruse kohta. Kuna seda sisendit protsessi ei küsitud, on mitmed põhimõttelised küsimused lahendatud käigu pealt töögrupi koosolekul, kuigi eeldaksid omavalitsuse loogikast tulenevalt vähemalt volikogu komisjonide sisendit.

Töögrupis osalevad abilinnapea ja arhitektuuriameti juhataja - peaarhitekt on küll olulise otsustusõigusega ametnikud, kuid isegi neil pole korrektne võtta seisukohti nii põhimõttelistes küsimustes ilma volikogu ja linnavalitsuse mandaadita. Kohaliku omavalitsuse pikaajaline ruumiline areng pannakse paika üldplaneeringus. Viljandi linn on alustanud uue üldplaneeringu koostamist ning sellest tulenevalt esitasime soovi, et kaitsekorra koostamise protsess sünkroniseeritaks üldplaneeringu koostamisega. Sedasi oleks saanud omavalitsus esmalt määrata uuesti oma arengueesmärgid ning siis oleks saanud need ühtlustada uue kaitsekorraga. Paraku seda soovi ei arvestatud.

Sellest tulenevalt on olnud töögrupis ka raske edasi liikuda, sest linna esindajatel ei ole olnud piisavalt alust, et teatud arenguid heaks kiita või tagasi lükata.

Tööprotsessis on tuginetud analüüsile, mida pole olnud Viljandi linnavalitsuse spetsialistidel võimalik kommenteerida ja täiendada. Osad analüüsi tulemustest ei ole Viljandi Linnavalitsuse arvates õiged, mistõttu ei saa ka nendest tehtud järeldused olla korrektsed.

Probleemne on olukord, kus töögrupi koosolekud lõppesid ning dokument saadetakse avalikustamisele, kuigi lahtiseks jäid mitmed meile olulised punktid.

Puudulikult on hinnatud erinevaid viise, kuidas KOV saaks kehtestada muinsuskaitselisi piiranguid. Analüüsitud on vaid miljööväärtsliku ala moodustamise võimalikkust ning selle puuduseid.

Jätkuvalt on ebaselge Muinsuskaitseameti ja omavalitsuse vaheline rollijaotus otsustamisel ja järelevalve teostamisel. Uue kaitsekorraga soovitakse juurde tuua piiranguid, mis nõuavad täiendavat järelevalvet ning toovad kaasa rahalisi kohustusi. Varasemast kogemusest tulenevalt arvame, et lõpuks jääb see kohustus omavalitsuse õlgadele, kuid täiendavaid ressursse meile selle jaoks ei eraldata.

Lahtine on täpne menetlusjärjekord muinsuskaitselistes küsimustes. Meie seisukoht on, et menetlust peab alustama kohalikust omavalitsusest, kes omakorda suhtleb Muinsuskaitseametiga. Varasemalt on olnud probleeme, kus muinsuskaitse kohalik spetsialist on huvitatud osapoolele andnud lubasid või kooskõlastusi ilma omavalitsust kaasamata. Leiame, et selline menetluste käik ei ole korrektne ning muinsuskaitseamet peab seda edaspidi vältima.

Kokkuvõtvalt leiame, et kaitsekorra koostamise protsessis ei ole arvestatud piisavalt omavalitsuse õigust korraldada tegevusi oma territooriumil, koostamise protsess on olnud rutakas ning valminud mustand ei ole küps avalikustamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Madis Timpson

linnapea